

Zapisnik 17. telekonference (TK) Programskega sveta (PS) Sinteza-KCD

TK je potekala dne 1. decembra 2020 med 16. in 18. uro po naslednjem dnevnem redu:

1. Pregled in potrditev zapisnika pretekle seje;
2. Problemi ustanavljanja Pokrajin;
3. Volilna zakonodaja;
4. Neodzivnost DS in JPD;
5. Tekoče in razno.

Telekonference sta se poleg rednih članov PS udeležila in v razpravi aktivno sodelovala tudi Andrej Jus in Milan Osterc.

Na TK so bili sprejeti naslednji sklepi in dogovori:

Ad 1) V zapisnik 16. TK se vnese dopolnilo, da je treba pozvati vlado in DZ, da se uveljavi zakonodaja o ugotavljanju in odvzemu premoženja nezakonitega izvora (finančna policija? ; brez rokov zastaranja ; ...).

S tem dopolnilom, ki ga v zapisnik 16. TK vnese Marc, je bil zapisnik sprejet.

Ad 2) Regionalizacija:

V razpravi smo še enkrat pregledali gradivo o tej problematiki, vključno z dodatnim gradivom o predlogu zakona, in ugotovili:

- Očitno je, da so vse zadnje vlade problem ustanovitve Pokrajin reševale s figo v žepu, sicer se ustanavljanje ne bi vlekle že desetletja;
- V zakonu niso dobro opredeljeni in ponderirani kriteriji za ustanovitev Pokrajin, zato moramo pričakovati pritisk lokalnih interesov in zahteve za povečevanje števila Pokrajin;
- Tudi v razpravi v okviru Državnega sveta ni bilo jasno poudarjeno, da mora ustanovitev Pokrajin pomeniti decentralizacijo upravljanja države in s tem večji poudarek na policentričnem razvoju Slovenije, zato bi bila prevelika drobitev oz. povečevanje števila Pokrajin neustrezno;
- Ob tem se poraja vprašanje, koliko je sploh manevrskega prostora, ki bi omogočil smiselni dogovor. Pričakovati moramo, da bodo nekateri vztrajali na nemogočih predlogih tudi zato, da bi spet odložili dejansko ustanovitev. Verjetno je rešitev možna samo kot dogovor (kompromis?)
- Odprto ostaja vprašanje povezovanja pokrajin v volilno zakonodajo. Bi lahko bile Pokrajine Volilne enote z različnim številom mandatov, določenim glede na število volivcev?

Dogovorjeno je bilo, da Radonjič in Šonc za naslednjo TK pripravita osnutek stališča SINTEZE-KCD (maksimalno pol strani, ostalo so priložena gradiva) o tem vprašanju, pregledata še ostala gradiva

(predvsem zaključke posveta na DS), potem pa se odločimo, ali pripravimo delovno srečanje predstavniki medijev (novinarji), ki so v zadnjem obdobju obravnavali to problematiko.

Ad 3) Volilna zakonodaja:

Dogajanje na področju sprememb volilne zakonodaje je kar pestro, saj vse bolj grozi zamuda roka in s tem kršitev zahteve US glede neprimerljivih velikosti volilnih okrajev. Stališča političnih strank so močno različna. Ponovno vložen predlog za uvedbo prednostnega glasu bo večina v DZ verjetno izsiljevala s sprejemom predloga za spremembo velikosti okrajev. Ta predlog pa je po svoji vsebini nesmiseln, saj še vedno dopušča razlike VO v razmerju 3:1, zato pomeni zgolj poskus formalne zadostitve odločbi US. Zamude pri upoštevanju te odločbe US pa se najbolj boji Predsednik Pahor, saj ga to lahko privede v situacijo, da bo moral razpisati volitve v nasprotju z odločbo US, torej pogojno nelegitimne oz. nelegalne.

Razprava je pokazala, da je varianta zgolj s površno korekcijo velikosti VO nesmiselna, sprejem prednostnega glasu pa le prvi korak k nujni demokratizaciji volilnega sistema. Zato je bilo dogovorjeno:

- Da se poslanske skupine in politične stranke še enkrat pozove, naj uveljavijo prednostni glas (Pintar);
- Da SINTEZA-KCD prične s pripravami za ustanovitev »Nacionalnega sveta za demokratično prenovu volilne zakonodaje«;
- Da se, ko bodo pripravljena pisna izhodišča (Pintar), o tem vprašanju kontaktira C. Ribičiča, M. Mihelčiča in druge.

V vsakem primeru pa velja, da naj tisti člani PS, ki se ukvarjajo s to problematiko, poskušajo s svojimi stališči prodreti v medije.

Ad 4) Neodzivnost Državnega sveta:

4.1. V razpravi je bilo opozorjeno na nenavaden molk Državnega sveta. Ta se je očitno opredelil, da ne bo posegal v zakonodajo ukrepanja zoper epidemijo korona virusa, toda vse bolj očitno je, da svoje vloge »drugega zbora Parlamenta« ne opravlja niti tam, kjer bi jo moral (poskusi aktiviranja 35. in 57., poskus izenačitve matur, maltretiranje nekaterih institucij skozi ustavitve financiranja – primeri filmskega sklada in STA, itd.). Postavlja se vprašanje, ali bi morala SINTEZA-KCD na to opozoriti širšo javnost ali celo Ustavno sodišče. Nujno je potrebno preveriti, kaj je z odgovorom na naše pismo z dne 10.11.2020 (Marc).

4.2. Ob ugotovitvi, da tudi JPD ni odgovoril na naš dopis, je bilo dogovorjeno, da kontakt z njim vzpostavi Staničeva in Babič in poskusita dogovoriti razgovor na temo »Ali in kako lahko SINTEZA-KCD pomaga«?

Ad 5) Pod točko Razno ni bilo razprave za zapisnik.

Zapisnik pripravila E. M. Pintar in M. Marc